

SEAMKin julkaisuvuosi 2024

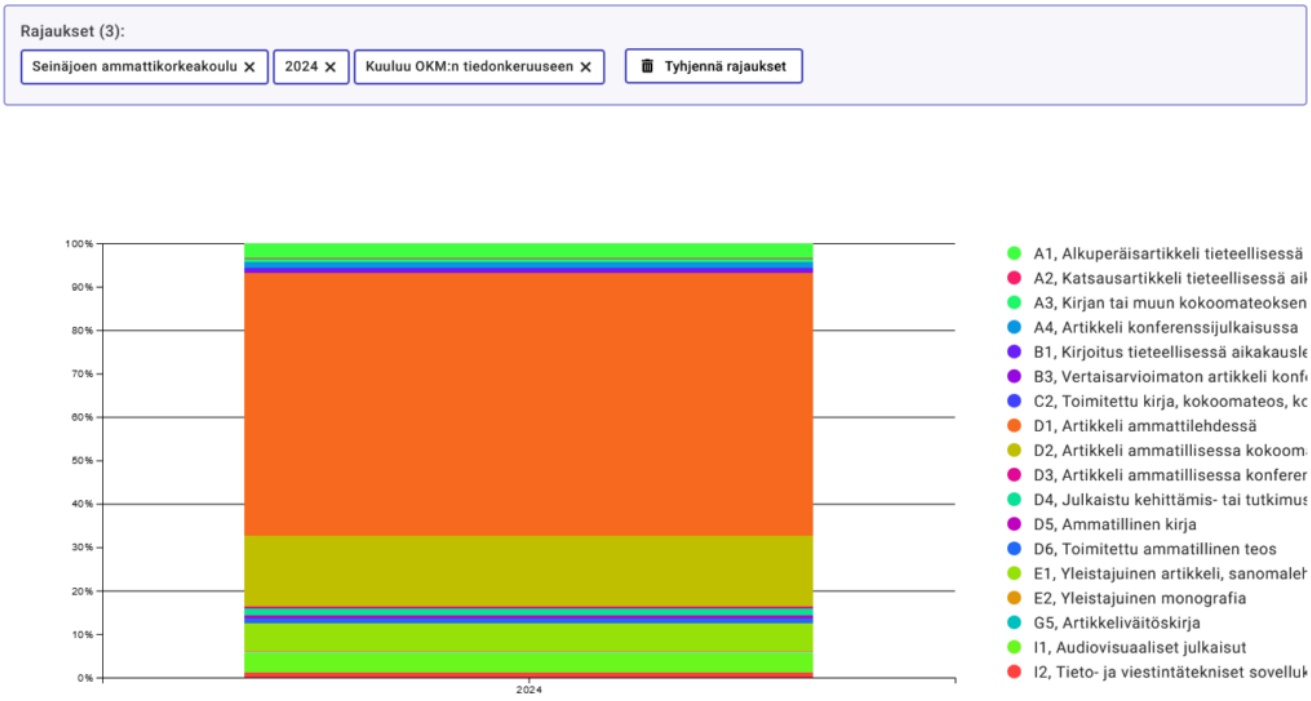
8.4.2025

Korkeakoulut ja tutkimusorganisaatiot raportoivat julkaisutietoja Opetus- ja kulttuuriministeriölle (OKM), joka käyttää tietoja korkeakoulujen ohjaukseen, raportointiin, yhteistyöhön sekä korkeakoulujen tilan kuvaamiseen (CSC, 2024). Julkaisut ovatkin tärkeä osa ammattikorkeakoulujen rahoitusta ja yksi strategisista mittareista. Julkaisutiedonkeruun ohella OKM:lla on myös muita tiedonkeruita koskien mm. korkeakoulujen henkilöstöä ja korkeakouluopintoja. Tämä artikkeli käsittelee SEAMKin julkaisuvuoden 2024 tilastoja ja tärkeimpiä julkaisutoiminnan uudistuksia.

SEAMKin julkaisutavoite 2024 täyttyi – rimaa hipoen

Määräaikaan mennessä SEAMKin julkaisuihin ilmoitettiin 830 julkaisua vuonna 2024. Julkaisumäärässä on mukana myös yksi artikkeliväitöskirja, joskaan väitöskirjat eivät vaikuta AMKien saamaan rahoitukseen.

Vuoden 2024 julkaisuista noin 81 % oli ammatillisia D-luokan julkaisuja (Tiedejatutkimus.fi, i.a.). Yleistajuisten E-luokan julkaisujen osuus oli 7 %. Tieteellisten julkaisujen (luokat A, B ja C) osuus oli 6 % kuten myös I-luokan, johon kuuluvat av-julkaisut sekä tieto- ja viestintäteknisten sovellukset (kuvio 1). SEAMKin kuten muidenkin korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten julkaisutietoja voi tarkastella valtakunnallisessa tutkimusportaalissa Tiedejatutkimus.fi-portaalissa.

Kuvio 1. SEAMKin vuoden 2024 julkaisutyypit prosenteittain esitettynä (Tiedejatutkimus.fi, i.a.).

Vuosi 2024 käynnistyi julkaisujen osalta hitaasti ja alkuvuoden perusteella julkaisutavoitteen täyttyminen näytti epätodennäköiseltä. Loppuvuodesta tuli kuitenkin normaaliakin hektisempi, ja se edellytti venymistä paitsi julkaisujen tekijöiltä myös julkaisemisen tukipalveluilta.

Edelliseen vuoteen verrattuna julkaisujen määrä laski noin 9 %. Vuoden 2023 erinomaiseen julkaisumäärään vaikutti useiden hankkeiden päättyminen. Julkaisumäärää kasvatti myös ennätyksellinen I-julkaisujen eli av-aineiston ja tieto- ja viestintäteknisten sovellusten määrä, joka SEAMKilla oli tuolloin suurin AMKeista (Vipunen, i.a.). Viime vuonna palattiin kuitenkin lähelle I-julkaisujen normaalitasoa, ja niiden määrä putosi kolmannekseen vuoden 2023 huipputasosta. Lasku saattoi johtua hankkeiden tilanteesta, mutta kiinnostavaa on myös pohtia, oliko OKM:n rahoitusmallin muutoksella jotakin vaikutusta asiaan. Muutoksen myötä I-julkaisuista saa vain 0,4 julkaisupistettä aikaisemman 1 pisteen sijaan. Perinteisesti tekniikan alalla on tehty paljon I-luokan julkaisuja, mutta podcastit ovat kasvattaneet kasvattanut av-julkaisujen määrää myös kaupan alalla, maa- ja metsätalousalalla sekä terveys- ja hyvinvointialalla. Näiden alojen osuus SEAMKin vuoden 2024 julkaisujen kokonaismäärästä on 83 %.

Uudistuksia ja aktiivista kehittämistä

SEAMKin omien julkaisukanavien osuus SEAMKilaisten julkaisukanavina on vahva vuodesta toiseen. Vuoden 2024 julkaisuista noin 80 % julkaistiin SEAMKin omissa julkaisukanavissa. Vuonna 2023 vastaava luku oli lähes 83 %. Organisaation oman julkaisukanavan valinta voi johtua siitä, että se koetaan vaivattomampana. SEAMKin omia julkaisukanavia kehitettiin aktiivisesti viime vuonna.

SEAMKin verkkolehden profiilin päivitys

@SEAMK-verkkolehden uudistus käynnistyi jo edellisenä vuonna kirjoittajan ohjeiden päivityksellä. Tavoitteena oli nostaa lehden profiilia vastaamaan paremmin ammatillisen julkaisun kriteereitä. Vuodenvaihteessa 2024 lehden nimi päivitettiin ottamalla tarkenne käyttöön, ja lyhyestä @SEAMK-muodosta saatiin kuvaavampi @SEAMK-verkkolehti.

Maaliskuussa 2024 lehden artikkeleille otettiin käyttöön Kansalliskirjaston URN-generaattoripalvelu. Sen avulla lehden artikkelit saavat pysyvän URN-osoitteen, jotta sekä artikkeleihin viittaaminen että niiden jakaminen olisi kätevämpää lyhyempien linkkien johdosta. Syyskaudella 2024 lehteen tuotiin SEAMKin painoalojen rinnalle uusi kategoria Opiskelija tutkijana ja kehittäjänä, joka tuo esiin opiskelijan ja ohjaajan yhteisartikkeleita.

Suurin osa @SEAMK-verkkolehden artikkeleista raportoidaan OKM:lle ammatillisina artikkeleina (kuvio 2). Vaikka vaatimuksia artikkeleiden suhteen on nostettu, se ei ole vaikuttanut artikkelimäärään laskevasti, vaan pikemminkin päin vastoin. Jos verrataan lehden vuosittaisia artikkelimääriä, voidaan verkkolehden profiilin nostoa pitää onnistuneena.

Kuvio 2. Yleistajuisten ja ammatillisten artikkeleiden prosenttiosuudet @SEAMK-verkkolehdessä vuosina 2022–2024 (Tiedejatutkimus.fi, i.a.).

Uusi SEAMK Journal

Alkuvuodesta 2024 lanseerattiin myös uusi julkaisukanava SEAMK Journal, jossa julkaistaan vertaisarvioituja tieteellisiä artikkeleita. Lehden ensimmäinen artikkeli julkaistiin huhtikuussa ja loppuvuoden aikana julkaistiin vielä kolme muuta artikkelia. Lehden artikkelit raportoidaan OKM:n julkaisutiedonkeruuseen tieteellisinä, sillä

vertaisarviointikäytäntö täyttää OKM:n kriteerit. Lehden vertaisarviointirinkiin kuuluu kuutisenkymmentä asiantuntijaa eri organisaatioista. SeAMK Journal julkaisee artikkeleita suomeksi ja englanniksi (SEAMK Journal, i.a.).

SEAMKin julkaisusarja ja SEAMKin muut julkaisut

SEAMKin julkaisusarjassa julkaistiin 9 julkaisua. Erityisen ilahduttavaa oli, että parin vuoden tauon jälkeen saatiin tuoreita julkaisuja myös alasarjaan C, jossa julkaistaan oppimateriaaleja. Loppuvuodesta 2024 käynnistettiin julkaisusarjan mallipohjan päivittäminen, jotta julkaisuista tulisi entistä saavutettavampia. Uudet julkaisupohjat saadaan käyttöön vuoden 2025 aikana.

SEAMKin muut julkaisut -kokoelman nimi Theseuksessa päivitettiin lyhyempään muotoon ja kokoelmassa julkaistiin 11 julkaisua. Julkaisumäärä jäi edellisiä vuosia vaisummaksi, mutta kokonaisuudessaan kokoelma on ollut nosteessa viime vuosien aikana ja siinä on julkaistu lähemmäs sata julkaisua. Kokoelma on ulkoasultaan SEAMKin julkaisusarjaa vapaamuotoisempi, ja hankeväki voikin räätälöidä julkaisun ulkoasun pitkälti omien toiveiden ja ideoiden pohjalta, mutta saavutettavuus huomioiden.

JUSTUSkin uudistui

SEAMK käyttää julkaisutietojen ilmoittamiseen JUSTUS-palvelua. Palvelun kautta tiedot saadaan paitsi OKM:n julkaisutiedonkeräykseen myös valtakunnalliseen Tiedejatutkimus.fihin, joka parantaa julkaisujen näkyvyyttä ja löydettävyyttä.

Vuoden 2024 alusta Justuksen muuttuminen attribuuttipohjaiseksi oli tervetullut muutos (kuva 1). Uudistus mahdollistaa myös sekä av-aineiston että tieto- ja viestintäteknisten sovellusten tietojen ilmoittamisen Justuksen kautta, jolloin niidenkin julkaisutiedot päivittyvät Tiedejatutkimus.fi:hin. Aiemmilta vuosilta Tiedejatutkimus.fissä ei ole kattavia metatietoja saatavissa SEAMKin av-aineistosta ja tietoteknisistä viestintäsovelluksista. Niiden määrät ovat kuitenkin nähtävissä Vipusessa.

Kuva 1. Justuksen attribuutit eli ominaisuudet, jotka määrittävät julkaisutyypin (CSC, i.a.).

Julkaisupyörä pyörii

SEAMKin julkaisutavoitteet kuluvalle vuodelle 2025 on asetettu. Julkaisutavoitetta korotettiin edellisestä vuodesta 8 %. Vuoden kokonaistavoitteesta on saavutettu n. 13 %. SEAMKin tavoitteena on myös lisätä tieteellisiä julkaisuja. 50 tieteellisen julkaisun tavoitteesta on saavutettu n. 8 %. Tieteellisten julkaisujen julkaisuprosessi voi kuitenkin kestää pitkäänkin. Julkaisutilanteen kehittymistä voi seurata Tiedejatutkimus.fi:n kautta. Julkaisumääriä Tiedejatutkimus.fissä tarkastellessa tulee huomioida, että palveluun voi viedä myös OKM:n julkaisutiedonkeruun ulkopuolisia julkaisutietoja. Tavallisimmin nämä julkaisut ovat abstrakteja, postereita, käännöksiä sekä julkaisuja, jotka on julkaistu julkaisukanavalla, joka ei täytä OKM:n kriteereitä. SEAMKin henkilökunnan julkaisutietoja Tiedejatutkimus.fissä on vuodesta 2012 lähtien. Sitä vanhempia julkaisutietoja voi selata SEAMK-Finnassa.

SEAMKin omia tarpeita varten edellisen vuoden julkaisutiedot pyritään saamaan mahdollisimman valmiiksi jo tammikuun loppuun mennessä. OKM:n julkaisutiedonkeruun takaraja on maaliskuun puolivälissä, ja tiedot julkaistaan Vipusessa toukokuussa. Senkin jälkeen vuoden julkaisumäärä voi päivittyä, sillä edellisen vuoden julkaisutietoja on mahdollista ilmoittaa julkaisutiedonkeruuseen vielä seuraavan vuoden julkaisutietojen ohessa.

Minna Karvonen
asiantuntija, julkaisut
SEAMK

Kirjoittaja toimii SEAMK Kirjastossa SEAMKin julkaisutoiminnan ja julkaisutiedonkeruun asiantuntijana.

Lähteet

CSC. (i.a.). *JUSTUS – julkaisutietojen tallennuspalvelu*. https://justus.csc.fi/#/

CSC. (2024). *Julkaisutiedonkäsikirja 2024*. https://wiki.eduuni.fi/spaces/cscsuorat/pages/469017940/Tiedonkeruun+k%C3%A4sikirja+2024

SEAMK. (i.a.). *SEAMK Journal*. https://lehti.app-staging.seamk.hion.dev/seamk-journal/kirjoittajan-ohjeet-2/

Tiedejatutkimus.fi. (i.a.). *Julkaisut*. Haettu 25.3.2025. https://www.tiedejatutkimus.fi/fi/

Vipunen: opetushallinnon tilastopalvelu. (i.a.). *Julkaisut*. Haettu 14.3.2025 https://vipunen.fi/fi-fi/amk/Sivut/Julkaisut.aspx